

A photograph of three piglets in a farm setting. The piglet in the center has a yellow identification tag on its ear. They are standing on a bed of straw or hay. A semi-transparent white box is overlaid in the center of the image, containing text.

HKSCAN

Sea-, veise- ja linnukasvatuse
arengusuunad aastal 2020

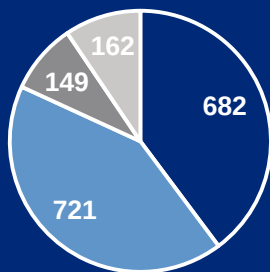
26 November 2019

Kaupo Ojavee

HKScan – juhtiv toiduainetetootja põhjamaades

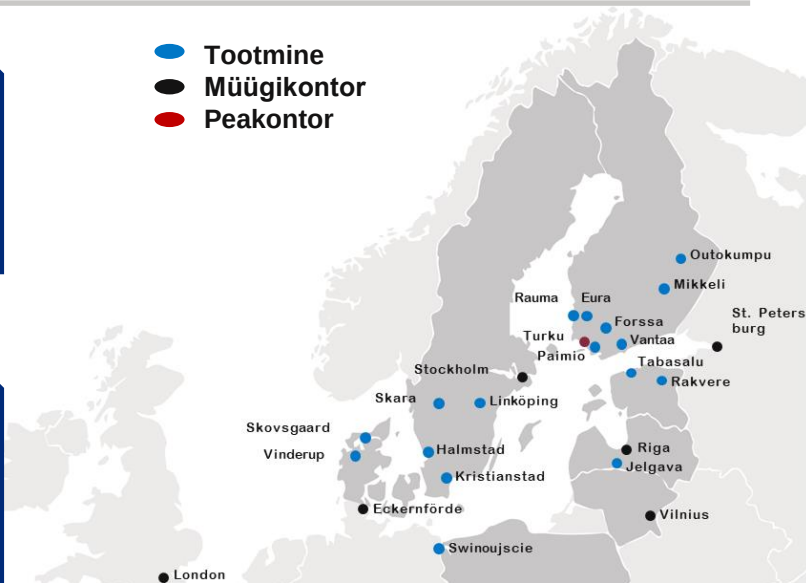
- Käive 1.7 miljardit EUR
- Töötajaid 7 200 (2018)
- Number 1 käibe osas Läänemere regioonis
- Eksport 50 riiki
- Noteeritud Nasdaq Helsinki nimekirjas

Müügikäive, mEUR

□ Sweden □ Finland □ Denmark □ Baltics

- Tootmine
- Müügikontor
- Peakontor

Vastutustundlik ja turvaline retk farmist toidulauale

HKScan Estonia

- Käive 162 m€
- Müügimaht 72,5 tuhat tonni
- Bränditoodete turuosa 69%
- Müügi osakaal Balti riikidest välja 5%
- Tugevaimad kohalikud lihabrändid

Töötajaid

1505

Tegutsemiskohti

50

Sealiha käitlemine

26,0 tuhat tonni

320 tuhat siga

77% oma süsteemist

Kanaliha tootmine

12,0 tuhat tonni

11,5 miljonit lindu

100% oma farmidest

Veiste kokkuost

3,1 tuhat tonni

11 tuhat veist

Rakvere Farmid seakasvatus

Ekseko

Säkna

Vooru

Tsooru

Nurme

Raikküla

Tallegg broilerikasvatus

Kumna

Saha

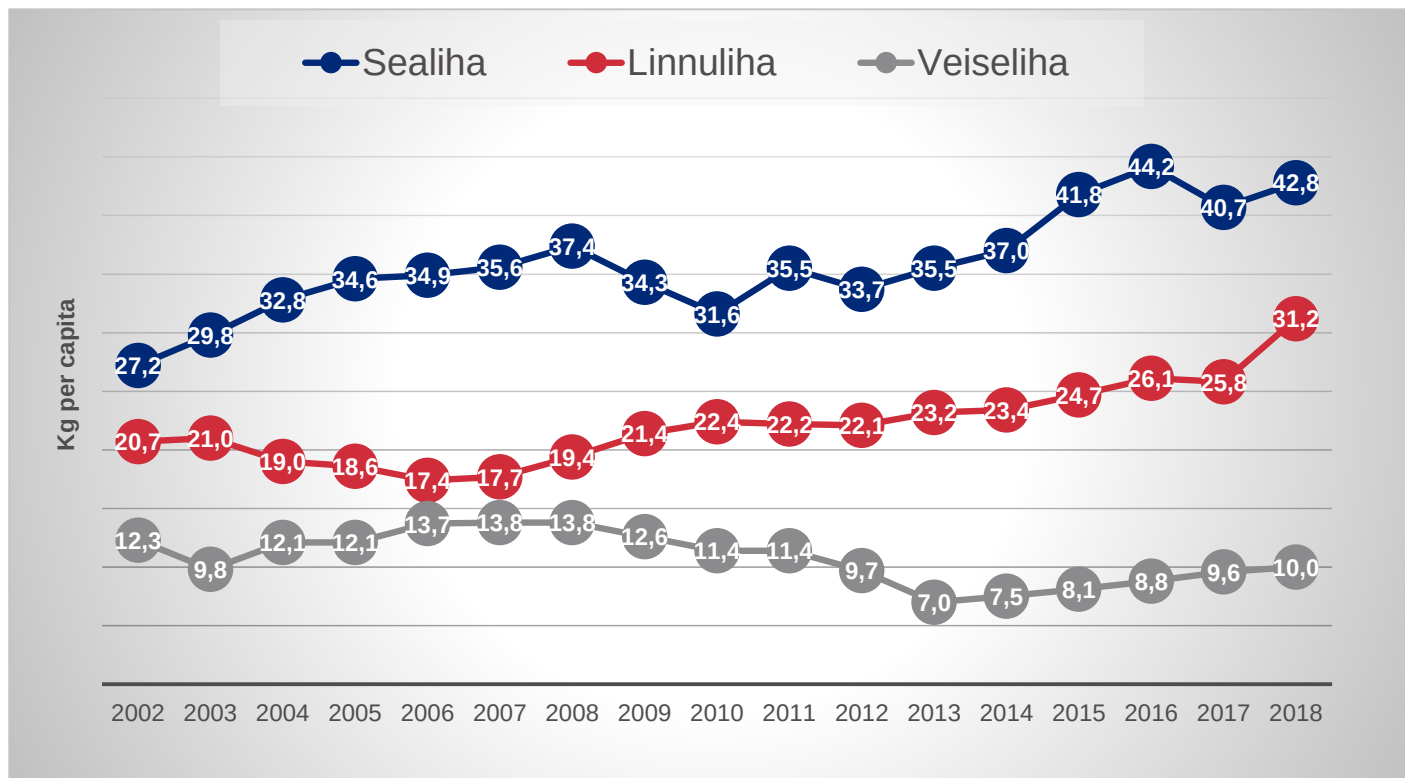

Kaarma

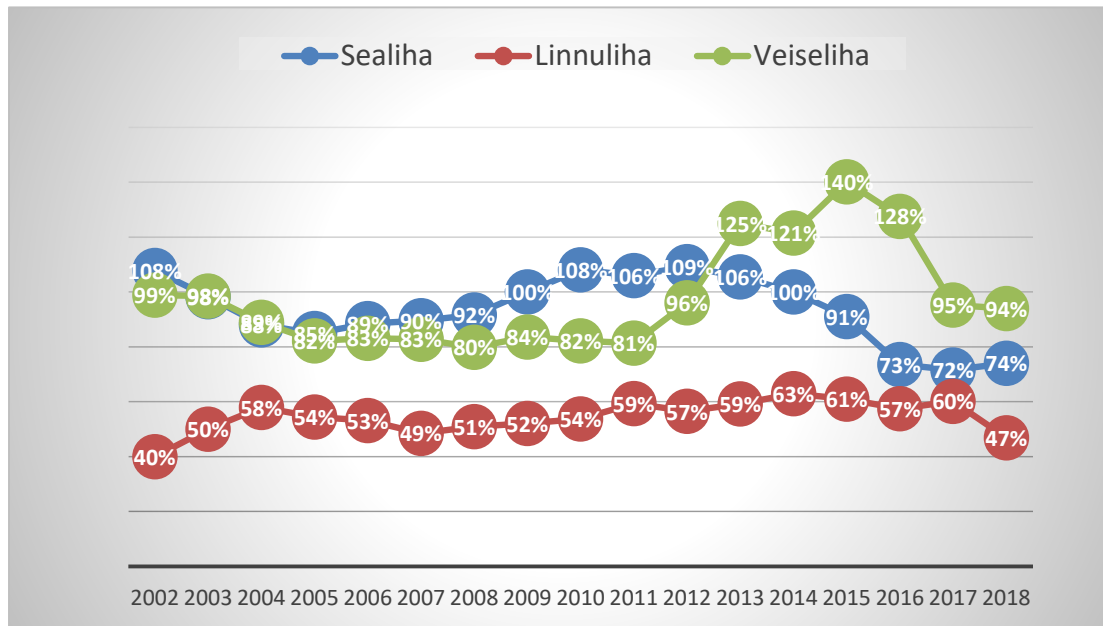

Rannamõisa

Hea uudis: lihatarbimine kasvab

Liha omavarustus Eestis

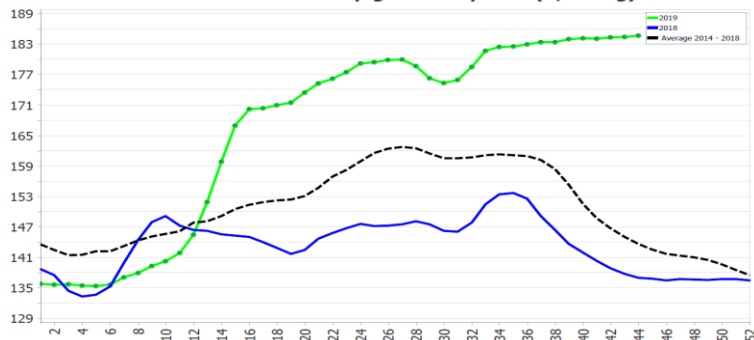

- Tarbimise kasv ning tootmise vähenemine on tinginud ka omavarustatuse vähenemise
- Defitsiit kaetakse importlihaga, aga ka imporditud lihatoodetega

Sealihaturul valitseb optimism

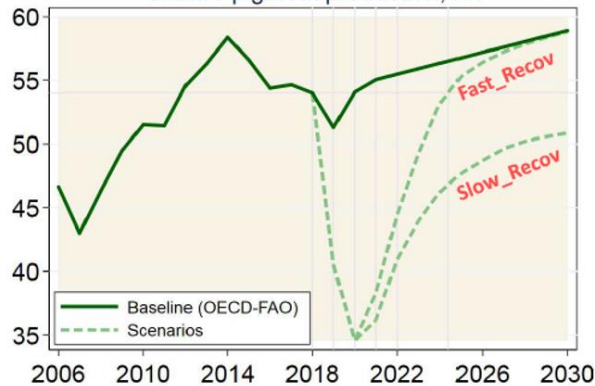
EU evolution of the EU pig carcase prices (€/100kg)

tuhandetes tonnides	Eksport Jan-Aug'19	Võrdlus Jan-Aug'18
Hiina	1 319	+ 48%
Jaapan	328	+ 7%
Lõuna-Korea	191	- 13%
Filipiinid	181	- 7%
Hong Kong	133	- 14%
USA	97	- 18%
Austraalia	77	+ 23%
Vietnam	66	+ 32%
Ukraina	63	- 6%
Taiwan	42	+ 5%
EU eksport kokku	2 955	+ 15,2%

- Hind Euroopas on jõudsalt kasvanud, seda eelkõige suurenenud ekspordi arvelt
- Peamine ekspordi sihtriik on Hiina, kus seakatku tõttu on vähenenud sigade arv kuni poole võrra
- Hiina seakasvatuse taastumine võib võtta aastaid

China's pigmeat production, Mt

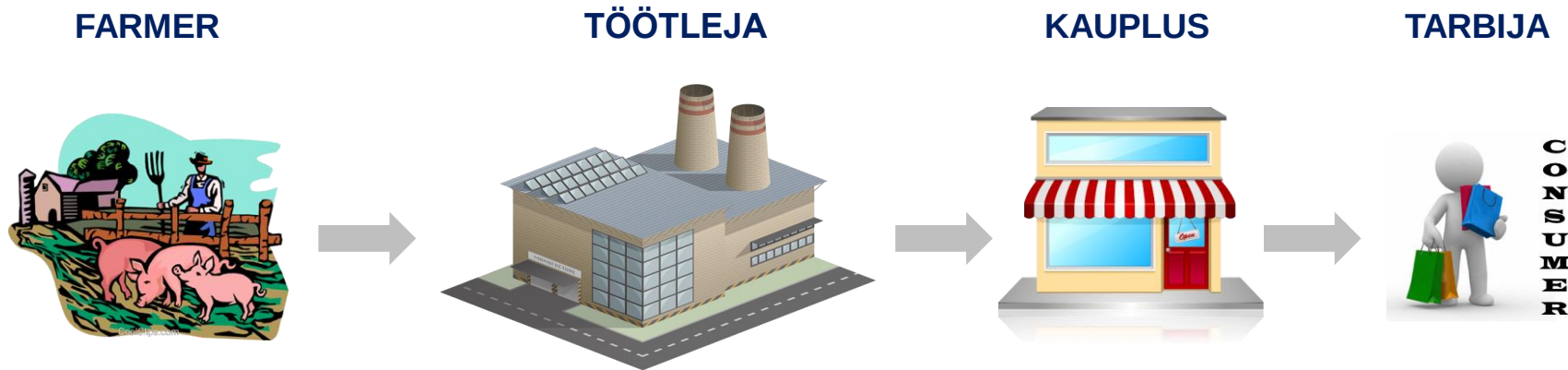
Seakatku mõju

Seakatku levik Euroopas 2019 november

- Seakatk on olnud meie saatjaks juba mitu aastat
- Aasias toimunu oli pikka aega pilgu alt ära
- Aga siis tuli asi avalikuks ning asjadega tegelik seis on suuresti mõjutanud Euroopa, aga ka kogu maailma turgu
- Euroopas, eriti Ida-Euroopas on Euroopa enda katkuolukord olnud teada, aga kui tõsiselt on sellesse suhtunud?
- Mis saab siis, kui katk jõuab Saksamaale? Veel 85 km minna ...

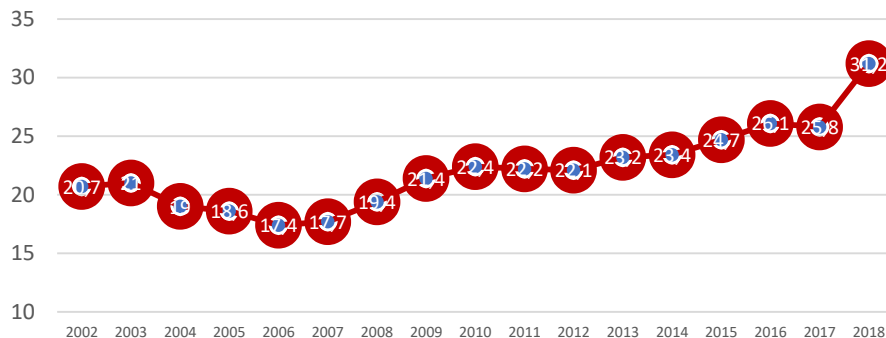
Kes määrab liha hinna?

- Kas tarbja on nõus maksma rohkem?
- Kas kauplus laseb töötlejal hindu tõsta?
- Mida teeb töötleja kui Euroopast tuleb odavam pakkumine toorainele?
- Mida teeb farmer, kui Leedus nõudlus kasvab?

Linnuliha turg

Linnuliha tarbimine Eestis inimese kohta, kg

- Linnuliha tarbimine kasvab kogu maailmas, sh Eestis:

- Lihtsam kasvatada
- Väiksemad investeeringud
- Reklaamitakse tervislikkust
- Usundid ei mõjuta

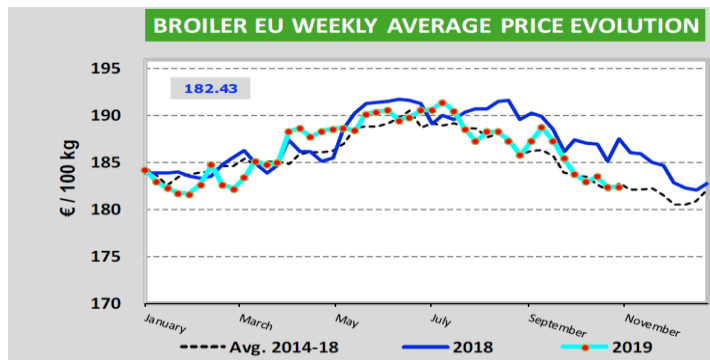
- Eriti kiiresti kasvab linnuliha tarbimine praegu Hiinas, seda just sealiha asendusena

- Kasvab ka tootmine, mis kohati on muutunud ületootmiseks (Poola, USA), mõjutades hindu odavnemise suunas

- Eestis on linnuliha tootmine kallim kui soojema kliimaga piirkondades

10 suurima tarbimisega riiki maailmas

Iisrael	58,5
USA	49,8
Malaisia	46,7
Austraalia	43,9
Brasiilia	40,6
Argentiina	40,4
Saudi Araabia	40,0
Uus-Meremaa	37,4
Tšiili	36,1
Lõuna-Aafrika	36,1

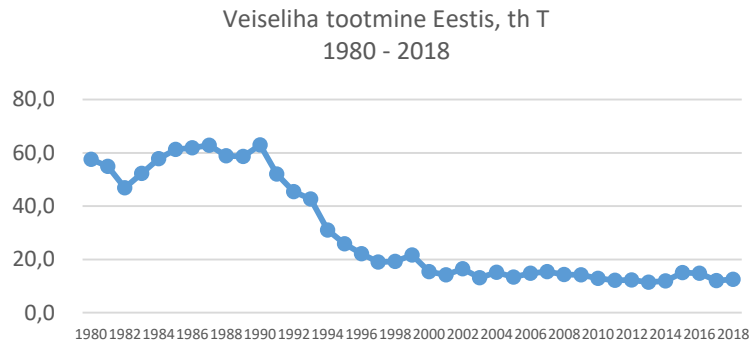
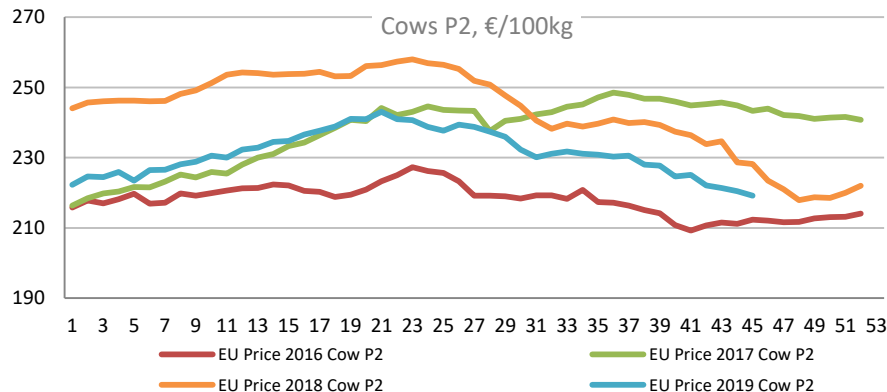
Linnuliha turg

- HKScan Estonia on Eesti suurim linnuliha tootja, kasvatades ca 99% kogu Eesti broileritest
  - 12 tuhat tonni aastas
  - 11,5 miljonit broilerit
- Loo söödatehases toodetakse kogu vajaminev sööt – ca 50 tuhat tonni aastas granuleeritud sööta (Eesti teravili)
- Tarbimise kasv vähendab omavarustatuse taset
- Jõuliselt on Eestis suurenenud Läti ja Leedu kanaliha osakaal, seda paljuski kohalike kaubamärkidena
- Lähiaastatel keskendume kogu tootmistsükli asemel ainult broilerikasvatusele ja mahtude suurendamisele – nõudlus ju kasvab!

Piima rohkem, veiseid vähem

- HKScan ei osale veisekasvatamises, ainult ostab kokku vajamineva tooraine, ca 11 000 veist aastas
- Eesti on veiste netoeksportija, olles seega sõltuvuses maailmaturu, eelkõige Euroopa hindadest
- Oluliseks teguriks on ka madal veiseliha tarbimine, mis küll viimastel aastatel on kasvanud, jäädes siiski Soomest ja Rootsist maha 3 - 4 korda
- Sarnaselt sealihatootmisega, vähenes ka veiseliha tootmine järsult iseseisvuse saabumisel – ühine eesmärk on veiseliha parem väärimine

Kokkuvõtteks

Loomakasvatus Eestis on võimalik, kohati isegi kasumlik

- Tööjõu puudus on pidev
  - EMÜ lõpetab 2020 aastal 2 loomakasvatajat, 90.-ndatel oli neid 40-50
- Loomakasvatus on mitmetes aspektides ülereguleeritud tingituna poliitilisest õhkkonnast ja meedia survest
- Kulud suurenevad:
  - palgad, maksud jne
  - keskkonnaalased nõuded ja taudiohud
  - loomade heaolunõuete karmistumine
  - kliimaatilistest tingimustest tulenevad investeeringuvajadused – soojustatud hooned ja küttesüsteemid, ventilatsioon
  - vedelsõnniku laotusega karmistuvad piirangud
- Me ei ole maailmas isoleeritud, globaalne turg mõjutab meid rohkem kui esmapilgul tundub
- Efektiivne majandamine on ellujäämise baastingimus
  - Loomakasvatuse ja tööstuse koostöös liha väärimine eeldades kokkulepitud kvaliteeti ja koguseid annab kõikidele osapooltele parima tulemuse
  - Kodumaine tooraine annab tänu värskusele olulise konkurentsieelise
- ❖ Loomakasvatus on laste sündimise järel 2. põhjus keskkonna hävimisel (uuring Rootsist) 😊

Tänan!